

RMK. I.

355b

11.

XVI. század. (H. n.)

Bogáti Fazekas Miklós. Ez Világi Nagi Sokszor Zavarol való Enek. Az Toldi Miklós éneke notayara. 8-r. D iv. (Azonban D₂, D₃, D₆ leveleknek csak töredékei vannak meg.)

Ezen 8-adrétű kiadás is, miként a kolozsvári 1591-iki 4-edrétű kiadás (L. Izabo Károly, Régi Magyar Könyvtár, 242. sz.) nem önállóan, hanem Apollonius királyfi históriája után nyomtatva jelent meg.

Q. M. V. I.

355b

A D_{2,3} és 6 levélből ^{csak töredé-}
kek vannak meg, a többi lev. - ha
szűlt is - teljes. - A nyomtatvány
első része (A-C-iv) - amely való-
színűleg az Appolonius királyfi his-
tóriáját tartalmazta - nincs meg.

RMKI
3556
EZ VILAGI AGI
SOCZVR ZAVARROL
valo Enek.

Az Töldi Miklos éneke motayara.

Esag Vilag iarni sokan ke-
uankoznak, Kik innékal
birnak sokat larnak hal-
nak. De eszt en egy hely-
rol mutatom azo
nyi koltsegekben Tlac ne-
kem reszt adgyanak

Regtől fogva vadnak az Mennyei Vrnak,
Ket fele szolgai az kie szanyan iarnak.
Eggyic fele Szentek, kőrele forgodnak,
Mas felec fketec tölle tauol banlaknac.

Be nec egy nehannyat Pokolra rekeztek,
Hólet bünőseket velle kenzat gyórtet,
Kie tñac hirrel ertic ez világ mit kőuet, edent.
Az bünős lelkektől az kieki vesznec min-
E nec kőszt azt eggyic egyfer ki keredzec,
Hogy szemeuel nezze világ mint veszőnec,
Az lelkec oly iaiyal oda mire iőnec,
Mi iorol valtak meg mikor Pokolra mer c.

Kapa az egy Angyal es elfem botra,

D

De

242

Denagi Isten, due mind addeg vntata,
Hogy mind ez Vilagot meg mutogattata,
Mer az nap vilagoniarni mint vac nemzokta
Vtban mind az kettő azért el indula,
Setetteffel Angyal nagy tanatlot tarta,
Hol talalna egy helyt kiről mindent latna, (na,
Mert setetnec meñi Menybe nem szabad vol-
Ottan menyunc vgymond egy magas Ha-
Vig hegeket rakiunc nag hegyec hatara, (uasra
Aegy rakiunc többet Babylon tornyaraciora
Nem alyaszt Isten mert lattya hogy mind
De eszt az Setetes lehetetlenec mongya,
Azert nagy szerzoual az Angyal bizttarya,
Angyaloc dolgait erőffen forgattya,
Teremtéstől Isten általoc mit tfinala.

Isten teremteskor nekünc parantsola,
Ennyi nagy alkotmant mind velünc tfinala,
Velünc Vizezenkor vilagot rontata,
Ez nagy Hauafokat vizel ackor hanyata.

Nag Babylon tornyat hogy ez vilag raka
Hogy aszt ily el hanya mi velünc le szalla,
Et varast az bünert tñac egyink meg ronta,
Ind tartományostól föld ala vizzel nyoma.
Vahat nagy Aegyptust vallyon vgy ki ve-
Vegt Kiralyostól Tengerbe ki vészte, (re,
Annyi ezer Sidot mind tñac egyinc vészte,
Moyseft

nint egy logo nag tőr
oc bolygo alator,
okat anny varast,
ongya aszt kenannya,
özelben iutassa,
olgokat mind lassa,
ogy fen aszt karzag
chassa.

n felben azért hatta,
földet kenanta,
ebedre hirta,
m ara fogadta.
al egy tñerep eset ra
t Pokolra,
n karzagta, (hatta.
al masod nap nem al-
tan meg oruasla,
eg vilagosita, (lata,
özel mindent szinen
tuen kerde es tuda,
eggyet lata,
gy rantzola,
le hagyita,
nap sola.
et mint el hitte,

D₂

Moyseft tódakra min
 Osztan Ierusalem
 Harmad napig Iudast
 Ierusalem ala Senache
 Szaz nyoltzuan őt eze
 Tudde hogy az C
 Egyinc az sereget m
 Az nehez koporsot n
 Szent Petert nagy t
 Oktalannac azert
 Hogy egyic nagy Ha
 Az Iacob Laitoryan
 Mert tñac fenyeckel
 Foga ottan Ang
 Nagy Aman Hauasra
 Azra az Setettel fel
 De mind az vilagra
 Ide Nap esetre R
 Tñac Duna mellyeki
 Candiát fel fele tñac
 Nap kelleire tettzi
 Tób hegyeke
 Ket teteyü Parna
 Tahat mar min
 Az ket hegy te

J

duc mind addeg vntata,
 flagot meg mutogattata,
 onistai mint vac nemzokta
 d az kettő azért el indula,
 al nagy rabszolgát tarta,
 ciyt körül mindene letna, (na,
 rni Menybe nem szabad vol-
 unc vgymond egy magas Ha-
 unc nag hegyec hatara, (uasra
 bbet Babylon tornyara (ora
 lsten mert lattyá hogy mind
 etetes lehetetlenec mongya,
 zonal az Angyal biztarya,
 t erősen forgattya,
 n általac mit tñala,
 eskor nekűne parancsola,
 tñant mind veltine tñala,
 kor vilagot rontata, Szagos Sz
 kat vizel akkor hanyata,
 n tornyat hogy ez világ raka
 hanyai veltine le szalla,
 mert tñac egyink meg ronta,
 postol föld ala vizzel nyoma,
 Aegyptust vallyon vgy ki ve-
 tol Tengerbe ki veltze, (re,
 dot mind tñac egyinc veltze,
 Moyseft

bolon, aszt halál muta
 ndlak ának vtána (tya
 s eszt igen diczeri,
 olon emlegete,
 gyál tekintte,
 k Arannyal készíti,
 az Setetes nezi,
 hirtet nem ismerte,
 at nem dizirne, (méne
 tart hogy pokolra ne
 Angyal ezt monga
 et azért bantya,

Kutur mezt... de am meg
 Ha mast ollant... am ismet meg
 Tellust hallunc, vgy... ki bode
 Srep hazava melle... hadban venk
 Am nezd mint haragbic... a ből
 Bestye hat nem vagyoc bodog en, a

Angya,
 D 3

ntak,
 dnak,
 yauallyaiat
 at,
 ekyar,
 rnek
 amar meg
 Memely

Hogy meg half rutuluc mind addeg vntata,
 Mert szeme meg vakusgot meg mutogattata,
 Am vtban egy Erdonistai mint vas nemzokta
 Ket erős karyaua aszt az kettő azért el indula,
 Raita által nyula, az fal nagy taposfor tatta,
 Ott az erős kevelt nyúl kizól mindent latna, (na,
 Ezen az Setetes nali Menybe nem szabad vol-
 Maft lara kic Angyal és egymond egymagas Ha-
 Am Cresuska megye ne nag hegyec hatara, (usfra
 Nem ta ez vilago' bet Babylon tornyazatjora
 Tanatla Cresusnak ten mert lattya hogy mi od
 Fekszie arany agyon tetes lehetetlenec mongya,
 Hogy egyic nagy Halk erőssen forgattya,
 Az Iacob Laitoryan ten altaloc mit tinala.
 Mert tñac fenyesfeckel preskor nekűne parancsola,
 Foga ottan Angolotant mind velőne tñinala,
 Nagy Aman Haua uk Kiralynak felőla mit monda,
 Azra az Setettel kiraly ha kel az Arany pogacza,
 De mind az vilagra azaban es ha ölted keuañya. cgya,
 Ide Nap esette d hog ha nem kel, az Kiraly aszt mō
 Tñac Duna mellyek ennek illy szep: igr leszen bodogga
 Candiat fel fele tñac hat az Isten az Solon mongya
 Nap kelleire tette nybe nincz ki naladnelkül arāya
 Tōb hegyeke Raita
 Ket tetejii Patn
 Tahat mat min
 Az ket hegy te

Raita kerlek Kiraly meg ne haragudgial
 Ertem keuese uas terem it Aranyal,
 De az vas kellene inkab az aranyal, (nal
 Mert ha hada lesz en nincz arraiob az vas,
 Biszonnyal beszellik Cyrus indult read,
 Ez sok kinczed őue ha nincz eleg vasad,
 Isten eszt ne adgya, de latod temagad, (gyad
 Orszagodnak az vas hogy Aranyal iob tud,
 Istennek sem vasad sem Aranyad nem kel,
 Templom kinczit ha ki hally aha neki kel,
 Felkel csak egy orris rea megyen ciyel, (ezel
 Meg sem tartya Isten mert nem szegenyul
 Tölle nehez neuen, latod Cresus hallya
 Hog egy szegen vendeg az iot patron monga
 De az Görög Solont maidan Meg ohayttya
 Am Cyrus rea szal, meg veries meg foghya
 Rakas fara Cresust am Cyrus hagatty:
 Alatta meg gyuttya, ő Soloot kialtja.
 Ladde hol egy Aszizony Scithiat niargallya,
 Tomyris ez neue, Cyrus hadat l. vaghya,
 Am Cyrust keresi am feyet el vaga,
 Tōmlő verbe vete, hogy igyek kinallya,
 Ladde amaz iffiatē az az Cyrus fia,
 Ez az nemes bolond kegyetlen magat ronta
 Tōn ezen nagy katzait az Setetes mōgya
 Ki hitte hogy vegre mindenik, vgy iarna,
 Oly

Oly keüességeket mostis mire lassa,
Ha eszt sem erdemlik hogy ki neüeket hallja
Amaz fris Barsonyos koronas kiczoda
Kinek Gyüirtit veszen egy halbol Szakacza
Es vgy mond az Angyal policrates vaida,
Hitesio szerenczes kit el arul Aprodgya,
Nagy bodogsagabol egy szem pillantassa,
El marad es meg szarad teste akasztot fan,
Mert gonoszok hagnak azert oly magassan
Nagyobbat esenek kibe ay föld meg roppan,
Kattzaga Seteres es mond Angaloknak
Ennyi joban semmit pokolba nem hoznak,
Kivel oly keüellyek mostan es tobzodnak,
Maga vgy születtek mikeppen oda szalnak,
Vgy vagy on nezzed egyebek mit tesznek,
Azok tartzolniac mot haion mennek,
Szantok, kufarkodnak, kuldulnak perelnee
Egy zu zavar neue az földön az elernek,
Az varasok fészkek min annyameh kasok
Kiben kin kinek sayattyokfulakok
Egymast talzigallyak az herek es nagyok,
Az eröten mehen czipnek es laknak azok,
Mellettek es körüllek forog irigység,
Felelem, bolondsag, torkossag, fesuenseg,
Harag es gyüilölseg, ezeket remenleg
Eleg az uelyseg, es az telhetetlenség.

Ot

Ot mind nagyobb bölczeb tudatlá bolód
Elegy mindeuuekel az elmeie vaklag, (lag,
Fó polgar ezek közt az gyüilölseg es harag.
Az irigység, szükség, az penzre nagy keüásag
Ben ezek es alat ladde mint bolyognak,
Remenseg es felelmek feyek felet iarnae,
Az iyedezisek ladde mind alaznak,
Sokat remésegek szaiok tatua mint hagynak
Igen vekony ször szal minden allapattya
Kire földieket lsten ackasztotta,
Mindennek eleret halalat el latta
Azert szabad vton mindeniket böczatta
Eggyetam mas lator egy ciye le vaga,
pok halo fonala annak le szakada,
Amaz vr helyre egy szolgaja alla, (omla,
La mely nagyot zerdülthogy az föld le
Nemely igen feual es nagy térhet teszen,
Az pok fonal gyenge es rola le czeppen,
Amaz csak nem földet eri, esik könnyen,
Szomszedgya sem tudgya mert czattanasa
ninczen,
Sokan csak neuedhetz ha mind el tekinted.
De erdemek szerent meg sem neuedheted, (d
Mihez nagyobb keduek ferelmek csak neze
Az remeseg közöt mind hulnakel tekincezed
Tellyes erciekből olyan igyekeznek,
Kire

Kire tekinteni sem kellene eszesnek,
Hogy szinte meg kapnak á mit herestenek,
Az io halál raitok neszse velek mint mēnek
Igen sok szolgálja halálnak es Angyala,
Dög, nyilalas, hideg szű fogas, colica,
Dagadas nagy, sok var verhas es arena, (pya
Fegyuer, istrang, mereg kőszueny, venseg ista
Beleyek egészen egyykkis nem megyē
Mikor az szerencze forog mind kedueken,
De mihelt szerencze meg ter az emberen,
Sok iay veszik ottankialtas nyuges leszen,
Ideyen meg elől ha gondoltak volna,
Hogy meg megis halnac, az föld mase volna
Egy keuese rayta ha ki vandorlana,
Mindent mint egy almot az Istenit hagyatna
Magok ezt gondoluan eleb iobitanak,
Ez vilagi lohoz nem ragazkodnanak,
Iozanon elnenek batran meg halnanak
Auagy halasockor keuesbet bankodnanak
Vgy mint egy örökbe miuel hogy biszta
Ha halál szolgálja szollitrya bankodnak (nak
Ha fogya vgy vízzi vgyan bolszonkodnak,
Mert nem hittek hogy ez sok iotol meg val-
Sót ha tudna amaz ki zep hazat rakat, (nanak
Sietet kin szerget mindent igen szörgat,
Hogy mihelt vegezi ottan sziue fogtat

As

56
Az draga epsegben egyszer sem vaczorálhat,
Az vagy kinek ma lőt egy ferfi gyermeke
Kit Attya neuele ottan kereztele,
Ha tudna hogy heted eztendón el veszne,
Veledé hogy rayta mint örül így örülne,
Bolond az ki nezi csak est es czodallya,
Hogy az szőszed temet mas felől nem lattya,
Az most let magzattol imeszt bodogittya,
Olyan pok fonalon hogy ezis fűgne tartya
Ofztan hatta veget nēd mēnye perelnek
penzt f... epseget kinemkel, mint gűyt,
Czod... izet azokban ereznek, (nek

... agya es tanaczok rontnak,
Ot az b... egsegek banatok Vraikodnak,
Teha... iz kőz nepnek nezzed nyauallyaiat
Az első vizeknek latod buborekyat,
Az vizszínen fel fut puffadot taytekyat,
Ehez b... sonlihad allpattyat embernek
Hogylezen nemellyik, oly hamar meg
(fakad) Memely

Nemely fokig fen, lab kihez tóbis ragad,
Akor mint puffadgyon de vegre le rodgynad,
Emberrt ily szel hordoz ki belőlle kifzakad,
Ilyenek im latom megí mely keueyek,
Vgy mond az Seterek es mely verfenyek,
Vrasag rosz marha az mit vgy szeretnek,
Maga egy fillyertis nem vihetnek el vellek,
Aorade inner hogy nagyot hialczak,
Oktalan dolgokba magok ne faraszkodnak,
Az halalmig elnek szemek előttük,
Semmit oly draganak ez földit megdőllyak
Mondait az Angyal nyoltak és hason
Hogy meg megis halmac, az föld mafe volt
Egy keuele rayta ha ki vanderlana,
Mindent mint egy almot az Istenit hagyatna
Magok ezt gondoluan eleb iobitanak,
Ez vilagi sohöz nem ragazkodnanak,
Iozanon elnemek batran meg halnanak
Nem bukleg ezeknek monak tud-
Neszeze tauol alnak az tóbi laknak
Az tóbi mind bannyak kiknek szólnak
Mongyak hogy tóbid nap eszek ki indulnak
Sok katzagas vtan az Setetek latta,
Kiki ő halottyat mely dragan takarya, (na
Hog csak oktalásag mert nimen semmi has,
Regi

Regi iob iamborok peldaia nem azt tarttya
Tudni valo hogy egy az kuldusnak dolga
Föld alar mint hires Kiraly allapattya,
Az kazdag koporsot ha latodnem bantya,
De egy had ideyenaz ellenleg meg hannya
Romar es Ninuier es Ierusalemet,
Mutasd meg mar vegre Babylont velentzet
Az Angyal mutata Ninuenece helyet,
Az regi Rommanak el hanttetemet dóget,
Az többit mutatni vgy mond csak sze-
merem
Mertaz mind el veszet csak hiret emlitem,
Az helyet mind mas lakia kiknek vege lesé,
Meg az Orsagockis most nem azok mint regé
Touab ne mulassunk az hegyet rakjuk le
Angyaloknak Seteret az dolgot kőszőne,
Azzal nagy katzagu az föld ala mene,
Hogy tóbi bolondsag az mit lattot beszelle,
Egez világ dolgat minap az tekinte,
Az ki szekel felden ez enekeszerze,
Ezer őtszaz nyoltzuan harban ki ielente,
Ha veszed eszed de ez vilagtól el inte.

Szechenyi Könyvtár